

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 13 0 У 004091 16 Увп
Бања Лука, 05.7.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија овог суда Смиљане Мрше председника вијећа, те Страхиње Ћурковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Г. а.д. Б.Л. у стечају, заступана по стечајном управнику Р.Д., а овај по пуномоћнику М. С., адвокату из Б.Л. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 10.3.2016. године тужене Управе...у предмету утврђивања права својине по члану 8. а) Закона о допуни Закона о приватизацији државног капитала у предузећима, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 У 004091 16 У од 29.7.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 05.7.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Управе..., Подручна јединица Д., број ... од 29.1.2016. године. Тим рјешењем тачком 1. диспозитива одбијен је захтјев тужиоца за утврђивање права својине на непокретностима уписаним у пл. ... к.о. Д., означеним као к.ч. ..., зв Т. двориште, површине ... м² и к.ч. ..., зв Т. двориште површине ... м². Тачком 2. диспозитива тужилац је обавезан на плаћање трошкова управног поступка.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да није спорно да је предметно земљиште унесено у Поглавље VIII, Приватизационог програма за ОДТП Г. Б.Л., као неизграђено земљиште, па је правилно одбијен захтјев тужиоца за утврђивање права својине на предметном земљишту по основу члана 8. а) Закона о измјени и допуни Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Сл. гласник РС“, број 79/11, у даљем тексту: Закон о измјени и допуни Закона); да ни сам тужилац не спори да се ради о градском грађевински неизграђеном земљишту па да нису испуњени услови за признавање права својине у смислу члана 8. а) горе цитираног закона. Даље, суд констатује да нема основа ни примјени члана 325. Закона о стварним правима („Сл. гласник РС“ број, 124/08, 3/09, 58/09, 95/11 и 60/15 – у даљем тексту: ЗСП) из разлога што се поступци претварања изведених права на градском грађевинском земљишту у

право својине воде према земљишно-књижном стању, а не према катастарским евиденцијама.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац оспорава њену законитост због повреде Закона о управним споровима, Закона о општем управном поступку и повреде материјалног прописа. Истиче да је Г. а.д. Б.Л. у стечају поднијела дана 7.11.2012. године Управи. ..., Подручна јединици Д., захтјев за утврђивање права својине на основу члана 8 а). Закона о измјени и допуни Закона на непокретностима уписаним у пл. ... к.о. Д., означеним као к.ч. 347/1, зв. Т., двориште, површине ... м2 и к.ч. ... зв. Т., двориште, површине ... м2 које су ушле у Програм приватизације као имовина предузећа ОДТП Г. Б.Л. и да је уз захтјев приложио сву потребну документацију. Признаје да се, због чињенице да су објекти уништени и касније уклоњени са предметног земљишта, није могла примијенити материјална норма из члана 8. а) Закона о измјени и допуни Закона, али да се могао примијенити члан 325. ЗСП, јер органи, као и суд по службеној дужности, пазе на правилну примјену материјалног права и нису везани за приједлог подносиоца захтјева у погледу правног основа, а што је садржано у члану 9. Закона о измјенама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 61/13), у којем стоји, „ако је тужилац у тужби навео правни основ суд није везан за њега“ па да је неправилан став тужене да се у току поступка (у жалби) не може мијењати правни основ захтјева, јер органи управе и суд нису везани правним основом изнесеним у захтјеву, с обзиром да је позната латинска изрека *iura novit curia* (судија познаје закон) и *da mihi factum dabo tibi ius* (дај ми чињенице и ја ћу ти дати право). Наглашава да непостојање земљишних књига није ваљан разлог за одбијање захтјева тужиоца и да је тужена требала у међувремену прибавити податке, да ли је успостављена нова земљишна књига или када се очекује њена успостава. Износи историјат прописа којим је уређен поступак приватизације државног капитала наводећи да је у члану 4. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Сл. гласник РС“, број 24/98) прописано да изграђено грађевинско земљиште, које предузеће користи у складу са законом, даном ступања на снагу овог закона, улази у имовину предузећа и постаје његовом својином, осим градског грађевинског земљишта на којем се стиче трајно право коришћења, те да је чланом 8. тог закона регулисано да предмет приватизације, на основу овог закона, не могу бити природна богатства, добра у општој употреби, објекти од општег културног и историјског значаја, који су предузећу дати на коришћење као и земљиште, осим земљишта из члана 4. овог закона, па из наведене одредбе произлази да грађевинско земљиште из члана 4. овог закона може бити предмет приватизације, с тим да на том земљишту досадашњи посједник стиче трајно право коришћења, а не право својине. Дакле, изграђено грађевинско земљиште по одредбама овог закона које предузеће користи, улази у имовину предузећа и постаје његовом својином, а на неизграђеном грађевинском земљишту досадашњи посједник стиче трајно право коришћења, а трајно право коришћења се у смислу члана 325. ЗСП претвара у право својине његовог досадашњег носиоца, односно његовог правног сљедника. Из наведених разлога, побијана пресуда је незаконита, па тужилац предлаже да се захтјев уважи и наведена пресуда преиначи, а тужиоцу досуде трошкови спора према исказаном трошковнику.

Тужена је доставила списе предметне управне ствари и одговор на захтјев у којем истиче да остаје код навода датих у образложењу оспореног акта.

Општина Д., заступана по Правобранилаштву РС, сједиште у Добоју, у својству заинтересованог лица, у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна и законита и предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговоре на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је Г. а.д. Б.Л. у стечају поднијела дана 7.11.2012. године Управи..., Подручној јединици Д., захтјев за утврђивање права својине на основу члана 8. а) Закона о измјени и допуни Закона на непокретностима уписаним у пл. ... к.о. Д., означеним као к.ч. ..., зв. Т., двориште, површине ... м2 и к.ч. ... зв. Т., двориште, површине ... м2 које су ушле у Програм приватизације као имовина предузећа ОДТП Г. Б.Л.; да је уз захтјев приложио: увјерење Инвестиционо Развојне банке број ... од 09.9.2011. године о проведеном поступку приватизације предузећа ОДТП Г. Б.Л.; Програм приватизације Дирекције за приватизацију број ... од 07.02.2000. године у ОДТП Г. Б.Л.; рјешење Округног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Ст 063597 09 Ст од 17.12.2010. године о отварању стечајног поступка; купопродајни уговор од 17.7.1972. године закључен између П. ООУР Д. и предузећа У. С., и Г. Предузећа за ... Б.Л.; посједовни лист број ... к.о. Д. у којем је као посједник непокретнина уписан правни предник ООУР Г. Б.Л.; копију катастарског плана к.о. Д. број ... од 01.7.1975. године (нацрт, локација, складиште број ... Г. Б.Л.); копију катастарског плана к.о. Д. пл. ... и увјерење Управе..., Подручне јединице Д. број ... од 25.01.2011.године, којим се потврђује да су земљишне књиге за к.о. Д. уништене у току посљедњег рата. Првостепеним рјешењем одбијен је захтјев тужиоца, а оспореним актом одбијена је жалба. Побијаном пресудом одбијена је тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда је правилна.

Одредбом члана 8. а) став 1. Закона о измјени и допуни Закона је прописано, да на основу евиденције о извршеној приватизацији држаног капитала у предузећима по одредбама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Сл. гласник РС“ број 24/98, 62/02, 38/03 и 109/05) и одредбама Оквирног закона о приватизацији предузећа и банака у Босни и Херцеговини („Сл. гласник БиХ“ број 14/98), Инвестиционо-развојна банка РС а.д. Бањалука по захтјеву предузећа, издаје увјерење у којем се означавају непокретности, онако како су у почетном билансу стања (програм приватизације) означене и исказане у имовини предузећа које је било предмет извршене приватизације. Сходно ставу 2. овог члана на основу увјерења из става 1. овог члана, земљишно-књижне, катастарске документације и извода из судског регистра о оснивању предузећа, а по захтјеву предузећа, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Бањалука спроводи поступак и, након извршеног увиђања и изјашњења од стране лица геодетске струке у погледу идентификовања земљишта испод објекта и земљишта неопходног за редовну употребу објекта, а по потреби и изјашњења вјештака друге струке, доноси рјешење којим се одлучује о праву својине подносиоца захтјева на објекту који је био предмет приватизације и на земљишту неопходном за редовну употребу објекта. Ставом 3. овог члана је одређено да су странке у овом поступку предузеће из става 1. овог члана и Правобраниластво РС. Правноснажно рјешење из става 2. овог члана Републичка

управа за геодетске и имовинско-правне послове доставља надлежном органу, који је дужан то рјешење спровести у јавним евиденцијама о непокретностима (став 4.).

Услов за примјену одредбе члана 8. а) Закона о измјени и допуни Закона је постојање објекта предузећа које је било предмет приватизације.

Између страна у спору је неспорно да се на предметном земљишту налазили објекти ОДТП Г. Б.Л.; да су у току рата ти објекти девастирани и уклоњени, тако да је у моменту подношења захтјева тужиоца и одлучивања о захтјеву од стране вјештака архитектонско-грађевинске струке утврђено да нема изграђених објеката, па је првостепени орган тужене правилно закључио да нема мјеста примјени члана 8. а) Закона о измјени и допуни Закона, а које разлоге је прихватила и тужена, а касније и нижестепени суд о чему је суд дао ваљане и аргументоване разлоге, које као такве прихвата и овај суд. Ове чињенице није оспорио ни сам тужилац прихватајући да није било мјеста примјени материјално-правне норме из члана 8. а) наведеног закона.

Остало је да се расправи да ли има основа примјени члана 325. ЗСП, с обзиром да органи управе, а ни суд нису везани правним основом, који је странка поставила у захтјеву. Нижестепени суд је закључио да се не може примијенити одредба члан 325. ЗСП из разлога што се поступци претварања постојећих изведених права на градском грађевинском земљишту у право својине воде према земљишно - књижној евиденцији.

Није спорно да је одредбом члана 325. ЗСП прописано, да се привремено право коришћења до преузимања, право коришћења ради грађења и трајно право коришћења на градском грађевинском земљишту у државној, односно друштвеној својини, које до ступања на снагу овог закона није постало својина другог лица, претвара у право својине његовог досадашњег носиоца, односно његовог правног сљедника.

Међутим, како је у току управног поступка неспорно утврђено да су земљишне књиге за подручје к.о. Д., уништене у посљедњем рату, то и по оцјени овог суда, нема могућности примјене одредбе члана 325. ЗСП.

Из наведених разлога не стоје наводи из захтјева да је побијаном пресудом погрешно примијењено материјално право, нити да су доношењем побијане пресуде повријеђене одредбе Закона о управним споровима и одредбе Закона о општем управном поступку.

Како ни остали наводи захтјева нису могли довести до другачије одлуке, то по оцјени овог суда, у побијаној пресуди нису остварени разлози њене незаконитости из одредбе члана 35. став. 2. ЗУС, па се захтјев тужиоца за њено ванредно преиспитивање, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату одбијен као неоснован.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић